

**Szkoła Podstawowa
im. Jana III Sobieskiego
w Woli Rasztowskiej**

PROCEDURY SZKOLNE

SPIS TREŚCI

Warunki konieczne do stosowania procedur	4
Rozdział I	5
Procedury organizacyjne	5
Procedury dotyczące przechowywania dokumentacji szkolnej oraz jej zabezpieczania.	5
Procedury postępowania w sytuacji wypadku ucznia na terenie szkoły.	5
Postępowanie w przypadku złego samopoczucia ucznia w szkole.	6
Postępowanie dotyczące kontrolowania nieobecności uczniów w szkole oraz egzekwowania obowiązku szkolnego.	7
Procedury przyprowadzania i odbierania uczniów ze szkoły.	7
Zasady współpracy Policji ze szkołą.....	9
ROZDZIAŁ II	10
Procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo.....	10
Procedury postępowania w przypadku braku odpowiedniej opieki nad dzieckiem (wyjazd rodziców za granicę lub niewydolność wychowawcza)	10
Postępowanie w przypadku częstych nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych.	11
Postępowanie w przypadku zachowania utrudniającego prowadzenie lekcji.....	11
Postępowanie dotyczące korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń telekomunikacyjnych (np. smartwatch itp.) na terenie szkoły.	12
Postępowanie w przypadku używania na terenie szkoły innych urządzeń elektronicznych (odtwarzacze muzyki, gry elektroniczne, dyktafony, aparaty cyfrowe, kamery itp.)	12
Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia papierosów przez ucznia.....	12
Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.....	13
ROZDZIAŁ III	13
Procedury bezpieczeństwa - zagrożenia zewnętrzne	13
Procedury wejścia i wyjścia osób niebędących pracownikami szkoły	13
Ewakuacja	14
Postępowanie w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły.	14
Podłożenie podejrzanego pakunku i ładunku wybuchowego.	16
Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem., skażeniem chemicznym lub biologicznym.	17
ROZDZIAŁ IV	17
Procedury bezpieczeństwa – zagrożenia wewnętrzne.....	17
Postępowanie nauczyciela wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego, przestępstwa lub gdy uczeń przejawia zachowania świadczące o demoralizacji	17
Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.....	18

Postępowanie w sytuacjach agresywnego zachowania ucznia wobec rówieśników (agresja fizyczna lub słowna).	18
Agresywne zachowanie rodziców lub innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów.	19
Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły...	19
Postępowanie w sytuacji zgłoszenia kradzieży	20
Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia: scyzoryk, nóż, zapalniczki, petardy itp.)	21
Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.....	21
Postępowanie w przypadku, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję niebezpieczną lub przypominającą wyglądem narkotyk a także rośliny, których uprawa w Polsce jest niedozwolona lub podlegająca obowiązkowi zwalczania.	22
Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję niebezpieczną lub przypominającą narkotyk.	22
Postępowanie w przypadku usiłowania lub podjęcia zamiaru samobójczego przez ucznia	23
Procedury interwencji kryzysowej w szkole w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią.....	24
Postępowanie w przypadku wystąpienia pedofilii w szkole	25
Postępowanie w przypadku rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia	25
Postępowanie w przypadku prostytucji uczniów.	26
Postępowanie w przypadku niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.	26
ROZDZIAŁ V	27
Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego ...	27
Procedury reagowania w szkole w sytuacji cyberprzemocy	27
Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.	28

Wstęp

Warunki konieczne do stosowania procedur

Niezbędnym warunkiem, aby szkoła mogła się zająć swymi podstawowymi zadaniami: nauczaniem i wychowaniem, jest utrzymanie w niej ładu i porządku. Aby w szkole zapanowała atmosfera, która sprzyja pracy i rozwojowi wszystkich uczniów muszą w niej funkcjonować takie zasady pracy, aby zapewnić wszystkim członkom społeczności szkolnej poczucie bezpieczeństwa. Zadaniem wewnątrzszkolnych procedur jest usprawnienie działań tak, aby były one trafne i skuteczne.

Cele procedur:

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych wychowawczo i organizacyjnie,
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych),
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych,
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia,
- promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania,
- zwiększenie wychowawczej roli szkoły.

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych wychowawczo wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą korzystać z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, organów nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, policji, kuratorów sądowych, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Sposoby i metody, którymi można powyższe cele osiągnąć, to:

- zebrania klasowe,
- spotkania indywidualne z wychowawcą,
- spotkania klasy z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz innymi specjalistami,
- realizacja programów profilaktycznych,
- spotkania w składzie: wychowawca - pedagog szkolny – psycholog - rodzic, które można poszerzyć w zależności od sytuacji o wicedyrektora, nauczyciela uczącego,
- pochwały i uwagi wpisywane do dziennika elektronicznego,
- indywidualny zeszyt kontroli zachowania ucznia z informacjami o zaistniałych sytuacjach, postawie – zeszyt czasowy na okres pracy nad sobą, nad poprawą zachowania,
- wezwania listowne i telefoniczne,
- udział rodziców w imprezach szkolnych (szkolenia, konferencje, pokazy, prezentacje akademie itp.)
- udział rodziców w wycieczkach szkolnych.

Rozdział I

Procedury organizacyjne

Procedury dotyczące przechowywania dokumentacji szkolnej oraz jej zabezpieczania.

1.1. Dzienniki lekcyjne i zajęć dodatkowych

- a. Wgląd do dziennika mają tylko nauczyciele i dyrekcja szkoły.
- b. Dostęp do dziennika chroniony jest hasłem.
- c. Wszystkie dzienniki przechowywane są po zakończeniu danego roku szkolnego na nośniku elektronicznym przez 5 lat.

1.2. Dokumentacja wychowawcy klasy

- a. Wychowawca klasy prowadzi tzw. „teczkę wychowawcy”, w której umieszcza:
 - plan pracy wychowawcy klasy,
 - zgody rodziców na udział dziecka w wycieczce,
 - protokoły z zebrań z rodzicami oraz spotkań zespołu klasowego,
 - kontrakty zawierane z uczniami,
 - notatki służbowe,
 - adnotacje o korespondencji z rodzicami (zgody rodziców/opiekunów prawnych na korzystanie z ich danych w sprawach ucznia, oświadczenia dotyczące powrotu dzieci ze szkoły
 - inne dokumenty związane z działaniami wychowawcy.
- b. Teczka wychowawcy jest zabezpieczana przez prowadzącego ją wychowawcę.
 - teczki prowadzone są i przechowywane do końca etapu edukacyjnego, następnie dokumenty ulegają zniszczeniu,
 - przy zmianie wychowawcy teczka jest przekazywana nowemu wychowawcy klasy.

Procedury postępowania w sytuacji wypadku ucznia na terenie szkoły.

1.3. Pracownik szkoły, który był świadkiem wypadku lub został o nim poinformowany:

- a. udziela pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu uczniowi, w zależności od potrzeb (unieruchomienie kończyny, założenie opatrunku, ułożenie w pozycji bezpiecznej).
- b. Pracownik zawiadamia dyrektora szkoły lub gdy dyrektor szkoły jest poza placówką, jego zastępcę i rodziców (opiekunów prawnych) o wypadku.
- c. Fakt powiadomienia dokumentuje się wpisem w „Rejestrze wewnętrznym wypadków na terenie szkoły”, podając datę i godzinę powiadomienia rodziców ucznia o wypadku.

1.4. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:

- a. potrzebę wcześniejszego przyjscia rodzica,
- b. godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia,

- c. informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza w swojej dokumentacji.
- 1.5. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.
- 1.6. Opiekę nad poszkodowanym do czasu przyjazdu karetki pogotowia lub lekarza sprawuje wyznaczony nauczyciel lub personel pomocniczy.
- 1.7. O każdym poważnym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący:
 - a. o wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty,
 - b. o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
- 1.8. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- 1.9. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy, kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

Postępowanie w przypadku złego samopoczucia ucznia w szkole.

- 1.10. Pracownik szkoły, któremu uczeń zgłosił złe samopoczucie w trakcie przerwy: zapewnia uczniowi opiekę sam lub prosi innego nauczyciela lub pracownika pomocniczego.
- 1.11. W przypadku złego samopoczucia ucznia na terenie szkoły, należy powiadomić o tym rodziców/prawnych opiekunów ucznia. Podczas rozmowy z rodzicem należy ustalić:
 - a. potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - b. potrzebę wezwania pogotowia,
 - c. godzinę odbioru dziecka ze szkoły w danym dniu.Jeżeli rodzic nie może odebrać dziecka osobiście, wskazuje osobę, która to uczyni. Wskazana przez rodziców osoba musi przy odbiorze dziecka okazać się dowodem tożsamości.
- 1.12. W innych uzasadnionych przypadkach (zagrożenia życia ucznia) szkoła wzywa karetkę pogotowia i zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- 1.13. Uczeń pozostaje pod opieką wyznaczonego pracownika szkoły do czasu pojawienia się rodziców/opiekunów prawnych lub karetki pogotowia.
- 1.14. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po godzinie 16.00 nauczyciel zwraca się o pomoc do personelu pomocniczego i wtedy organizuje pomoc (jak wyżej) lub wzywa pogotowie ratunkowe (w przypadku zagrożenia życia), zawiadamia rodziców.
- 1.15. Rodzice mają obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i zapewnić mu opiekę medyczną.

Postępowanie dotyczące kontrolowania nieobecności uczniów w szkole oraz egzekwowania obowiązku szkolnego.

- 1.16. Wszyscy nauczyciele mają obowiązek kontrolować obecność uczniów na prowadzonej przez siebie lekcji, zaznaczyć obecność i nieobecność oraz spóźnienia ucznia w dzienniku.
- 1.17. Wychowawca informuje rodziców o zasadach usprawiedliwiania nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.
- 1.18. Dyrektor szkoły wysyła upomnienie zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego oraz informację, że niespełnianie tego obowiązku zagrożone jest postępowaniem egzekucyjnym.
- 1.19. Jeżeli nieobecność nie zostanie usprawiedliwiona w wyznaczonym terminie wychowawca nawiązuje kontakt z rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu ustalenia i wyjaśnienia przyczyn nieobecności dziecka w szkole.
- 1.20. O przewidywanej dłuższej niż tydzień nieobecności ucznia (np. pobyt w sanatorium lub szpitalu, przewlekła choroba), rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani powiadomić wychowawcę wcześniej (lub w pierwszym tygodniu nieobecności dziecka), a nie po powrocie dziecka do szkoły.

Procedury przyprowadzania i odbierania uczniów ze szkoły.

- 1.21. Rodzice/opiekunowie są odpowiedzialni za przyprowadzanie i odbieranie dzieci ze szkoły oraz odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów w drodze do i ze szkoły.
- 1.22. Na początku roku szkolnego wychowawca klas I-III zobowiązany jest zebrać od rodziców zgodę na samodzielny powrót do domu (dotyczy dzieci powyżej siódmego roku życia).
- 1.23. Wychowawca gromadzi i przechowuje oświadczenia w teczce wychowawcy do końca roku szkolnego.
- 1.24. Rodzice/prawni opiekunowie przyprowadzają dzieci do szkoły w określonych godzinach (uzależnionych od pracy świetlicy i szkoły).
- 1.25. Rodzice/prawni opiekunowie lub osoby pisemnie do tego upoważnione odpowiadają za bezpieczeństwo dzieci do momentu przekazania ich pod opiekę nauczyciela lub wychowawcy świetlicy oraz od chwili odebrania z grupy lub klasy.
- 1.26. Osoba upoważniona do odbioru dziecka powinna posiadać przy sobie dowód osobisty i okazać go w celu potwierdzenia tożsamości, gdy jest to osoba nieznana nauczycielowi.
- 1.27. Rodzice ponoszą pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze szkoły przez każdą upoważnioną przez nich osobę dorosłą czy też niepełnoletnią.
- 1.28. Po zakończonych lekcjach nauczyciel klas I-III osobiście odprowadza dzieci do świetlicy (przekazuje opiekę nad nimi wychowawcy świetlicy), a pozostałe dzieci do szatni i dopilnowuje odbioru dzieci przez rodziców lub wyznaczonych opiekunów:
 - a. dzieci wchodzi do szatni i wskazują nauczycielowi odbierającego go opiekuna, nie oddalają się same bez informacji, kto je odbiera,
 - b. obowiązkiem nauczyciela jest upewnienie się, czy dziecko jest odbierane przez osobę wskazaną w oświadczeniu,

- c. w wypadku, gdy nikt nie zgłasza się po ucznia, a nauczyciel skończył pracę dzwoni do rodziców lub opiekunów z informacją, że dziecko zakończyło zajęcia i nie zostało odebrane ze szkoły. Ustala z rodzicem dalsze postępowanie. W przypadku braku kontaktu telefonicznego z opiekunami, nauczyciel odprowadza dziecko do świetlicy,
 - d. nauczyciel przyprowadzający dziecko do świetlicy ma obowiązek przekazać wychowawcy świetlicy informacje dotyczące:
 - pory odbioru dziecka ze świetlicy ustalonej w rozmowie telefonicznej z rodzicami,
 - osoby odbierającej dziecko,
 - danych kontaktowych do rodziców/opiekunów odbierających dziecko,
 - ewentualnych problemów zdrowotnych dziecka.
 - e. gdy nauczyciel sprowadzający klasę do szatni ma następne zajęcia, odprowadza ucznia, po którego nikt się nie zgłosił do świetlicy szkolnej i informuje o tym sekretariat, a jeżeli jest po godzinie 16.00, telefonicznie rodziców.
 - f. Gdy rodzic/opiekun lub osoba pisemnie do tego upoważniona chce z uzasadnionych powodów odebrać dziecko ze szkoły w czasie zajęć edukacyjnych, zgłasza ten fakt wychowawcy lub nauczycielowi uczącemu w danym czasie w klasie. Wychowawca informuje o tym innych nauczycieli, prowadzących lekcje w klasie.
 - g. Uczeń może także zostać pisemnie zwolniony przez rodzica (prawnego opiekuna) z zajęć lekcyjnych. Bierze on wtedy odpowiedzialność za samodzielny powrót dziecka do domu lub innego wskazanego miejsca (np. do lekarza). Rodzic (prawny opiekun) zobowiązany jest w pisemnym oświadczeniu podać datę i godzinę zwolnienia oraz zobowiązanie o odpowiedzialności za samodzielne wyjście ze szkoły. Oświadczenie to powinno być podpisane imieniem i nazwiskiem rodzica/prawnego opiekuna. Informacja o zwolnieniu może być przesłana przez dziennik elektroniczny, na pocztę służbową wychowawcy lub smsem do dyrektora szkoły.
- 1.29. Sporadyczny, samodzielny powrót dziecka udokumentowany jest oświadczeniem rodziców (opiekunów prawnych), które uczeń przekazuje wychowawcy. Wychowawca informuje o tym innych nauczycieli, prowadzących lekcję w klasie.
- 1.30. Rodzice/ prawni opiekunowie mogą pisemnie upoważnić do odbioru swojego dziecka (od 7 roku życia) także jego niepełnoletnie rodzeństwo. Niepełnoletni musi mieć co najmniej 10 lat. W takiej sytuacji wychowawca powinien uzyskać od rodziców wyraźne oświadczenie woli w przedmiotowym zakresie.
- 1.31. Życzenie rodziców zastrzegające odbiór dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczone przez orzeczenie sądowe.
- 1.32. W przypadku odebrania dziecka przez rodzica (prawnego opiekuna lub osobę upoważnioną) i pozostawiania na terenie szkoły, w szczególności na terenie szkolnego placu zabaw, boiska odpowiedzialność za dziecko ponoszą osoby, które go odebrały.
- 1.33. Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być pod wpływem alkoholu ani środków odurzających.
- 1.34. W przypadku stwierdzenia, że rodzic/opiekun zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy:
- a. nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,
 - b. wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka,
 - c. jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, należy zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły, aby podjął decyzję czy należy wezwać policję.

- 5.15. Rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są do systematycznej aktualizacji telefonów kontaktowych.

Zasady współpracy Policji ze szkołą

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy są: pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich Komendy Rejonowej Policji w Wołominie. Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie, którego znajduje się szkoła.

W ramach współpracy Policji ze szkołą organizuje się:

- 1.35. Spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrekcji z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.
- 1.36. Spotkania tematyczne uczniów z udziałem policjantów m.in. na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń.
- 1.37. Informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- 1.38. Udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- 1.39. Wspólny - szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i patologiom wśród nieletnich.

UWAGA

Policja jest wzywana przez dyrektora szkoły w sytuacjach, o których mowa w "Procedurach (...) albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

ROZDZIAŁ II

Procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo

Procedury postępowania w przypadku braku odpowiedniej opieki nad dzieckiem (wyjazd rodziców za granicę lub niewydolność wychowawcza)

- 1.1. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców/prawnych opiekunów wyjazdu lub zmiany miejsca pobytu na dłuższy okres (np. za granicę), wychowawca zobowiązany jest spisać z rodzicami oświadczenie o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym oraz przyjąć od rodziców notarialne upoważnienie osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem w czasie nieobecności rodzica/prawnego opiekuna.
- 1.2. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.
- 1.3. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa niewydolność wychowawczą rodziców/opiekunów:
 - a. wychowawca informuje pedagoga,
 - b. wspólnie diagnozują przyczyny w oparciu o min.: obserwację, analizę dokumentacji szkolnej, rozmowy z rodzicami/opiekunami,
 - c. pedagog przeprowadza konsultacje z instytucjami wspierającymi pracę szkoły takimi jak: Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny, Wydział ds. Nieletnich przy Komendzie Powiatowej Policji,
 - d. pedagog informuje dyrektora szkoły i wychowawcę o swoich ustaleniach.
- 1.4. Pedagog wraz z wychowawcą nawiązuje współpracę z rodzicami/opiekunami polegającą na:
 - a. wskazaniu rodzicom/opiekunom niepokojących szkołę symptomów ich niewydolności wychowawczej,
 - b. udzielenie rodzicowi informacji w zakresie ochrony prawnej,
 - c. przeprowadzeniu doradztwa odnośnie modyfikacji metod wychowawczych, zmiany postaw rodzicielskich wobec dziecka.
- 1.5. Ustalenie działań wobec rodziców/opiekunów:
 - d. zobowiązanie rodziców/opiekunów do zmiany postaw wobec dziecka,
 - e. poinformowanie o ewentualnych konsekwencjach.
- 1.6. W sytuacji, kiedy podjęte działania nie spowodują oczekiwanych przez szkołę zmian w postępowaniu rodziców/opiekunów wobec dziecka, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do sądu lub policji o wgląd w sytuację rodziny.

2. Postępowanie w przypadku częstych nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych.

- 1.1. W przypadku częstych nieobecności ucznia na lekcjach i potwierdzenia wagarów, wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz z jego rodzicami w celu poznania przyczyn wagarowania, informuje o ich konsekwencjach. W przypadku powtarzających się wagarów organizowana jest rozmowa ucznia z pedagogiem szkolnym.
- 1.2. W trakcie rozmowy wychowawcy, pedagoga, rodzica i ucznia zobowiązuje się rodzica do cotygodniowej kontroli obecności dziecka w szkole i ustala formy i sposoby wyrównania zaległości w nauce. Uczeń zostaje zobowiązany do prowadzenia zeszytu obecności w szkole (podpisy na każdej lekcji).
- 1.3. W przypadku, gdy niemożliwe jest wyjaśnienie przyczyn nieobecności ucznia i nawiązanie telefonicznego kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami ucznia – po dwóch tygodniach nieobecności i braku informacji o dziecku, dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienie do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia i niezrealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego.
- 1.4. W przypadku częstych, długotrwałych nieobecności uczniów, uniemożliwiających ich systematyczne ocenianie, konieczne jest wezwanie rodziców/prawnych opiekunów w celu ustalenia zasad i terminu uzupełnienia materiału.
- 1.5. W przypadku niemożliwości skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka lub braku oczekiwanych efektów dyrekcja szkoły kieruje sprawę na policję i do sądu rodzinnego.

3. Postępowanie w przypadku zachowania utrudniającego prowadzenie lekcji

3. 1. Nauczyciel w przypadku zachowania utrudniającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela) upomina ucznia.
3. 2. Jeżeli upomnienie nie przynosi efektów, nauczyciel zapisuje uwagę w dzienniku i powiadamia wychowawcę klasy.
3. 3. Wychowawca klasy przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinującą.
3. 4. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły.
3. 5. Uczeń może zostać zobowiązany do prowadzenia „indywidualnego zeszytu kontroli zachowania” na czas poprawy zachowania lub podpisania „kontraktu” dotyczącego zmiany zachowania i pracy nad sobą.
3. 6. W każdym przypadku wychowawca informuje rodziców / prawnych opiekunów.
3. 7. Powtarzające się przypadki nieodpowiedniego lub naganego zachowania stanowią podstawę do obniżenia oceny z zachowania.

Postępowanie dotyczące korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń telekomunikacyjnych (np. smartwatch itp.) na terenie szkoły.

- 4.1. W szkole obowiązuje zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas obowiązkowych zajęć lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych oraz przerw. Urządzenia te muszą być wyłączone lub wyciszone i schowane.
- 4.2. W przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego na terenie szkoły, każdy pracownik szkoły ma prawo poprosić go o wyłączenie telefonu i zgłosić ten fakt wychowawcy klasy.
- 4.3. Telefony komórkowe mogą być wykorzystywane, za zgodą nauczyciela, jeżeli są potrzebne w celach edukacyjnych lub uczeń ma konieczność skontaktowania się z rodzicem/opiekunem.

5. Postępowanie w przypadku używania na terenie szkoły innych urządzeń elektronicznych (odtwarzacze muzyki, gry elektroniczne, dyktafony, aparaty cyfrowe, kamery itp.)

- 5.1. W szkole obowiązuje zakaz korzystania przez uczniów z urządzeń elektronicznych. Uczeń zobowiązany jest do całkowitego wyłączenia ich z chwilą wejścia na teren szkoły.
- 5.2. Szkoła ani nauczyciele nie ponoszą odpowiedzialności za przyniesione przez uczniów urządzenia elektroniczne, które uległy zniszczeniu lub kradzieży w szkole i poza szkołą (wycieczki, wyjścia do kina, itp.)
- 5.3. Jeżeli uczeń zakłóca tok lekcji poprzez używanie urządzeń elektronicznych, nauczyciel upomina ucznia.
- 5.4. W przypadku, gdy uczeń nadal nie stosuje się do zaleceń nauczyciela, wpisuje uwagę do dziennika oraz informuje wychowawcę klasy.
- 5.5. Rażąco naruszanie przez ucznia przepisów lub niepodporządkowanie się poleceniu nauczyciela zobowiązuje wychowawcę do poinformowania pedagoga szkoły i rodziców.
- 5.6. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinującą i wspólnie z wychowawcą ustala konsekwencje (np. udzielenie nagany przez wychowawcę klasy, a przy powtarzających się zachowaniach obniżenie oceny zachowania).
- 5.7. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela, innego pracownika szkoły, koleżanki lub kolegi poprzez fotografowanie, nagrywanie bez ich wiedzy i zgody stosuje się procedury opisane w pkt. XI.

6. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia papierosów przez ucznia

- 6.1. Osoba, która stwierdza palenie papierosów przez ucznia zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
- 6.2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów.
- 6.3. Pedagog szkolny, wychowawca w obecności rodziców przeprowadza rozmowę profilaktyczno-dyscyplinującą z uczniem. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach zdrowotnych, aspekcie prawnym i formie ukarania ucznia.

- 6.4. Wychowawca przeprowadza w klasie zajęcia dotyczące szkodliwości palenia tytoniu.
- 6.5. Każdy przypadek stwierdzenia palenia papierosów przez ucznia stanowi podstawę do obniżenia oceny zachowania.

7. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności

- 7.1. Każdy świadek zdarzenia zobowiązany jest do interwencji mającej na celu powstrzymanie sprawców.
- 7.2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, nauczyciel, pedagog lub dyrektor szkoły rozmawia ze wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia i podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
- 7.3. Wychowawca lub dyrektor szkoły powiadamia rodziców ucznia i ustala z nimi zasady naprawienia szkód lub pokrycia kosztów naprawy.
- 7.4. Wychowawca przeprowadza lekcję na temat szacunku dla dobra wspólnego.
- 7.5. Dokonanie dewastacji mienia upoważnia wychowawcę do obniżenia uczniowi oceny zachowania.

ROZDZIAŁ III

Procedury bezpieczeństwa - zagrożenia zewnętrzne

1. Procedury wejścia i wyjścia osób niebędących pracownikami szkoły

- 1.1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły, a wchodzi na jej teren, jest osobą obcą.
- 1.2. Wszyscy pracownicy szkoły mają prawo i obowiązek zapytać o cel wejścia do budynku każdego, kto nie jest pracownikiem szkoły, a znajduje się na korytarzu w czasie zajęć lekcyjnych.
- 1.3. Zabrania się rodzicom/prawnym opiekunom, osobom obcym nieuzasadnionego chodzenia po szkole, zaglądania do sal lekcyjnych podczas trwania zajęć, proszenia o przeprowadzenie rozmowy z nauczycielem podczas trwania lekcji czy innych zajęć, oraz w czasie przerw, gdy nauczyciel pełni dyżur na korytarzu, wchodzenia do stołówki szkolnej.
- 1.4. Osoba wchodząca na teren szkoły nie może zakłócać toku pracy szkoły, prowadzić głośnych rozmów.
- 1.5. Rodzice/prawni opiekunowie, którzy przyprowadzają dziecko do szkoły i odbierają je po zajęciach oczekują na dziecko w holu.

2 . Ewakuacja

- 2.1. Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły.
- 2.2. O ewakuacji decyduje dyrektor szkoły, który po otrzymaniu meldunku zagrożeniu oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o ogłoszeniu alarmu i zawiadomieniu odpowiednich służb.
- 2.3. Ewakuacja odbywa się wyznaczonymi drogami, które są w szkole we właściwy sposób oznakowane.
- 2.4. Miejscem docelowym ewakuacji jest boisko szkolne.
- 2.5. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych.
- 2.6. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki.
- 2.7. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej.
- 2.8. Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.
- 2.9. **Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:**
 - słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela,
 - bądź opanowany, nie ulegaj panice,
 - po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela,
 - pomagaj osobom słabszym,
 - bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym,
 - nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.
- 2.10. W przypadku osób z niepełnosprawnością bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, wiek wychowanków i ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób (należy wyznaczyć opiekuna osoby niepełnosprawnej na czas ewakuacji).

3. Postępowanie w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły.

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

3. 1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (*zabarykaduj się*).
3. 2. Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.

3. 3. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
3. 4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
3. 5. Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji – w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
3. 6. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
3. 7. Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
3. 8. Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
3. 9. W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:
 - Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
 - Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
 - Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
 - Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
 - Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.
 - Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.
 - Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
 - Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
 - Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.
 - Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.
 - Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.

4. Podłożenie podejrzanego pakunku i ładunku wybuchowego.

- 4.1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrektorowi szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca;
- 4.2. W przypadku zauważenia podejrzanego pakunku, pozostawionego bez opieki należy odizolować miejsce, w którym on się znajduje.
- 4.3. Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzaný przedmiot), treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu;
- 4.4. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.
- 4.5. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:
 - a. do czasu przybycia policji akcją kieruje w kolejności dyrektor szkoły, w razie jego nieobecności inna osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w szkole.
 - b. na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodnokanalizacyjne, pogotowie energetyczne;
 - c. po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją;
 - d. należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów;
 - e. przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia;
 - f. pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji;
 - g. podejrzaných przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo;
 - h. po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon; w miejscu ewakuacji policzyć wszystkie dzieci i poinformować osoby odpowiedzialne za kierowanie działaniami kryzysowymi;
 - i. identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

5. Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem., skażeniem chemicznym lub biologicznym.

- 5.1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
- 5.2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje czynności mające na celu odizolowanie uczniów od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.
- 5.3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły .
- 5.4. Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba zawiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe (policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe).
- 5.5. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez dyrektora organizują ewakuację zgodnie z założeniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz procedur postępowania na wypadek pożaru lub innych zagrożeń.

ROZDZIAŁ IV

Procedury bezpieczeństwa – zagrożenia wewnętrzne

1. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego, przestępstwa lub gdy uczeń przejawia zachowania świadczące o demoralizacji

Demoralizacja to proces odchodzenia od obowiązujących w społeczeństwie wartości moralnych, a przejawiających się poprzez popełnienie czynu zabronionego; systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego (chodzenie na wagary), używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, udział w grupach przestępczych. naruszenie zasad współżycia społecznego (szkodzenie innym, agresja słowna i fizyczna).

- 1.1. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do przekazania uzyskanych informacji dotyczących ucznia, jego zachowania i udziału w zdarzeniu czy przejawów demoralizacji do wychowawcy klasy.
- 1.2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego/psychologa i dyrektora szkoły.
- 1.3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
- 1.4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i w obecności pedagoga/psychologa przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej pedagog/psycholog może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- 1.5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o dokonywaniu czynów karalnych lub przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- 1.6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem,

psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny i policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

- 1.7. Dyrektor niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
- 1.8. Dyrektor zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji.

2. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

- 2.1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej (jeżeli jest taka potrzeba).
- 2.2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
- 2.3. Wychowawca w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa rozmawia z uczniem, udziela wsparcia, porady.
- 2.4. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o zdarzeniu – informuje o działaniach szkoły.
- 2.5. Szkoła zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną poszkodowanemu uczniowi.
- 2.6. Dyrektor niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

3. Postępowanie w sytuacjach agresywnego zachowania ucznia wobec rówieśników (agresja fizyczna lub słowna).

3. 1. Nauczyciel lub pracownik szkoły zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary.
3. 2. Nauczyciel lub pracownik szkoły rozdziela strony konfliktu i dba o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
3. 3. Nauczyciel lub pracownik szkoły informuje wychowawcę lub pedagoga i dyrektora szkoły.
3. 4. W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców/opiekunów prawnych.
3. 5. Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielania zgody na operację sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
3. 6. Wychowawca klasy i pedagog szkolny organizują spotkanie poszkodowanego i sprawcy, rozmawiają na temat przyczyn agresji, okoliczności zdarzenia, ustalają wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia (spotkanie w zależności od sytuacji można przeprowadzić osobno ze sprawcą i agresorem).
3. 7. Wychowawca odnotowuje zdarzenie w dzienniku elektronicznym.
3. 8. Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi.
3. 9. Pedagog/psycholog powinien udzielić wsparcia agresorowi polegającego na: wyciszeniu negatywnych emocji, przypomnieniu norm i zasad zachowania, wskazanie jak na przyszłość reagować w podobnych sytuacjach w sposób akceptowany społecznie.

3. 10. Jeśli tego wymaga sytuacja, należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, udzielić im wsparcia, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
3. 11. Wychowawca lub pedagog/psycholog informuje rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary o zdarzeniu, a w razie potrzeby organizuje z nimi spotkanie. Z rozmów powinna być sporządzona notatka.
3. 12. W sytuacji powtórzenia się przypadków agresywnego zachowania ucznia, wychowawca organizuje spotkanie rodziców z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
3. 13. W przypadku powtarzających się w dalszym ciągu agresywnych zachowań lub szczególnie drastycznych uczeń kierowany jest na badania diagnostyczne do specjalistycznych poradni, a w przypadku braku współpracy ze strony rodziców dyrektor szkoły podejmuje decyzję o powiadomieniu policji lub sądu rodzinnego.
3. 14. Powtarzające się przypadki agresywnego zachowania stanowią podstawę do obniżenia oceny z zachowania lub nawet wystąpienia o nadzór kuratorski.

4. Agresywne zachowanie rodziców lub innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów.

- 4.1. Nauczyciel/pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
- 4.2. Nauczyciel/ pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji, a dyrektor podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu wobec sprawcy (wezwanie policji).
- 4.3. W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, braku dyrektora/wicedyrektora) nauczyciel/pracownik szkoły niezwłocznie powiadamia policję.

5. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły

- 5.1. Nauczyciel lub pracownik szkoły w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły) powiadamia o zdarzeniu wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
- 5.2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, odnotowuje zdarzenie w dzienniku elektronicznym.
- 5.3. Wychowawca informuje rodziców o zdarzeniu oraz organizuje spotkanie rodziców z dyrektorem szkoły lub pedagogiem szkolnym.
- 5.4. W przypadku powtarzających się agresywnych zachowań lub szczególnie drastycznych uczeń kierowany jest na badania diagnostyczne do specjalistycznych poradni, a w przypadku braku współpracy ze strony rodziców dyrektor szkoły podejmuje decyzję o powiadomieniu policji lub sądu rodzinnego.
- 5.5. Każdy przypadek agresywnego zachowania w stosunku do nauczyciela lub pracownika szkoły stanowi podstawę do obniżenia oceny z zachowania.

6. Postępowanie w sytuacji zgłoszenia kradzieży

Podstawa prawna: kradzież (art.278 kk) – zabór cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia. Pod pojęciem zaboru rozumie się fizyczne wyjęcie rzeczy spod władztwa właściciela. Dotyczy to również przedmiotu pozostawionego przez niego w znanym mu miejscu w zamiarze późniejszego jej zabrania. Kradzież jest czynem karalnym ściganym z urzędu. „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję”(Art.4 §2 – Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich).

Odpowiedzialność karna osoby nieletniej. Odpowiedzialność karna nieletnich, a ściślej odpowiedzialność za popełnienie czynu zabronionego pod groźbą kary, została w polskim prawie uregulowana dwutorowo, przez kodeks karny i ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich. Wspomniana ustawa ma na celu przeciwdziałanie wszelkim przejawom demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Biorąc pod uwagę obie wspomniane regulacje prawne należy rozróżnić następujące sytuacje:

- nieletni dopuszcza się czynu zabronionego przed ukończeniem 13 roku życia - sąd traktuje popełnienie takiego czynu wyłącznie jako przejaw demoralizacji i może zastosować środki przewidziane w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich;
 - nieletni dopuszcza się czynu zabronionego między 13 a 17 rokiem życia - co do zasady sąd stosuje środki przewidziane w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich; jeżeli jednak nieletni ukończył lat 15 i dopuścił się czynu zabronionego: może odpowiadać na zasadach określonych w kodeksie karnym, o ile sąd uzna, że okoliczności sprawy, stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności wcześniej stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne;
 - sprawca dopuszcza się czynu zabronionego między 17 a 18 rokiem życia - sąd stosuje przepisy kodeksu karnego.
- 6.1. Wychowawca/nauczyciel rozmawia z poszkodowanym na temat okoliczności utracenia przedmiotu – przyjmuje zgłoszenie kradzieży.
 - 6.2. Wychowawca/nauczyciel informuje dyrektora szkoły i pedagoga o zaistniałym zdarzeniu.
 - 6.3. Wspólnie podejmują czynności w celu ustalenia sprawcy i świadków zdarzenia.
 - 6.4. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba powiadamia rodziców ucznia poszkodowanego jak i podejrzanego o dokonanie kradzieży.
 - 6.5. Wychowawca, pedagog lub dyrektor przeprowadzają rozmowę ze sprawcą czynu i zobowiązują go do zadośćuczynienia: przeprosin, oddania skradzionej rzeczy lub konieczności pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu.
 - 6.6. Wychowawca monitoruje wykonanie kary oraz sporządza notatkę.
 - 6.7. W przypadku kradzieży rzeczy o znacznej wartości lub odmowy współpracy przez ucznia i rodziców dyrektor szkoły powiadamia policję o popełnionym przestępstwie lub wykroczeniu (zgodnie z Art. 119 k.w. i Art. 278 k.k.).
 - 6.8. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy kradzieży skierowane jest pismo informujące o zdarzeniu na policję.

- 6.9. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zagubienie, zniszczenie, pozostawienie bez nadzoru przedmiotów wartościowych (telefony, urządzenia elektroniczne, zegarki). Przedmioty wartościowe uczeń przynosi do szkoły na własną odpowiedzialność.

7. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (ostre narzędzia: scyzoryk, nóż, zapalniczki, petardy itp.)

- 7.1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego przedmiotu, nakłania go do oddania niedozwolonego przedmiotu.
- 7.2. Jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów, korzystając z pomocy innych pracowników szkoły, a dyrektor szkoły decyduje o konieczności zawiadomienia policji.
- 7.3. W przypadku odmowy nauczyciel zawiadamia pedagoga.
- 7.4. W każdym przypadku wychowawca informuje rodziców, a w przypadku przedmiotów zagrażających zdrowiu i życiu - dyrektora szkoły.
- 7.5. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia konieczne jest natychmiastowe podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom - odizolowanie ucznia.
- 7.6. Wezwanie rodziców do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.
- 7.7. Każdy przypadek posiadania niedozwolonego przedmiotu stanowi podstawę do obniżenia oceny z zachowania oraz wystąpienia o nadzór kuratorski, jeżeli zachowania się powtarzają.
- 7.8. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

8. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

- 8.1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- 8.2. Wychowawca odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- 8.3. Wychowawca powiadamia dyrektora szkoły.
- 8.4. Dyrektor wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
- 8.5. Dyrektora szkoły informuje rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

- 8.6. Gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
- 8.7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

9. Postępowanie w przypadku, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję niebezpieczną lub przypominającą wyglądem narkotyk a także rośliny, których uprawa w Polsce jest niedozwolona lub podlegająca obowiązkowi zwalczania.

- 9.1 Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem.
- 9.2 Powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia policję. Do czasu przyjazdu policji, ustalić (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
- 9.3 Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

10. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję niebezpieczną lub przypominającą narkotyk.

Substancje niebezpieczne lub przypominające narkotyk a także rośliny lub ich części w stanie żywym lub zasuszonym, których uprawa w Polsce jest niedozwolona lub podlegająca prawnemu obowiązkowi zwalczania.

- 10.1 Odizolować ucznia podejrzanego o posiadanie środków odurzających od pozostałych uczniów w klasie. Powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
- 10.2 Zażądać od ucznia w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog/psycholog, dyrektor, itp.) przekazania substancji, pokazania zawartości torby szkolnej oraz kieszeni ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. (Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji).
- 10.3 Powiadomić policję oraz rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwać ich do natychmiastowego stawiennictwa w szkole, powiadamiając ich o obowiązujących w szkole procedurach.
- 10.4 W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
- 10.5 Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, bezzwłocznie przekazuje ją za pośrednictwem dyrektora szkoły do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję.

Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

- 10.6 Przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców ucznia rozmowę o konsekwencjach prawnych wynikających z posiadania substancji psychoaktywnych.
- 10.7 Objąć ucznia działaniami profilaktycznymi i wychowawczymi (i w razie potrzeby klasę) a rodziców poinformować o możliwościach wsparcia przez wskazane ośrodki specjalistyczne.

11. Postępowanie w przypadku usiłowania lub podjęcia zamiaru samobójczego przez ucznia

11.1 Pozyskanie informacji:

a. w przypadku usiłowania dokonania samobójstwa:

- Pracownik szkoły, który dowiedział się o usiłowaniu samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem.
- Następnie zawiadamia niezwłocznie (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie) dyrekcję szkoły.

b. przypadku zamiaru samobójstwa

- Pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) informuje dyrektora szkoły i rodziców.
- Dyrektor zapewnia uczniowi opiekę psychologa szkolnego.

11.2 Dyrektor organizuje działania zapewniające bezpieczeństwo fizyczne uczniowi, który usiłował popełnić samobójstwo:

- stałą obecność z uczniem osoby dorosłej,
- udzielenie, w razie potrzeby, pierwszej pomocy,
- zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji,
- izolację ucznia od grupy rówieśniczej (w razie konieczności),
- przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym z przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

11.3 Działania zmierzające do ustalenia i rozwiązania sytuacji problemowej dziecka :

- a. Dyrektor powołuje Doraźny Zespół Kryzysowy do zdiagnozowania sytuacji interwencyjnych podejmowania działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej (Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne) w celu rozwiązania sytuacji kryzysowej.
- b. Interwencja w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzona przez: pedagoga, psychologa szkolnego w celu zapobieganiu naśladownictwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.
- c. Zorganizowanie Rady Pedagogicznej w przypadku usiłowania popełnienia samobójstwa lub spotkania Zespołu Klasowego w przypadku zamiaru samobójczego w celu:
 - poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu,
 - pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego,

- omówienie sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy uczniowi.

11.4 Dyrektor szkoły zapewnia monitoring i profilaktykę w celu:

- Wspierania ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego, pedagogicznego),
 - realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.
- Opracowania i wdrażania na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:
 - rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy pedagogiczno- psychologicznej,
 - staranie się o nawiązywanie prawidłowych kontaktów emocjonalnych z uczniami,
 - zapobieganie negatywnym emocjom wynikającym ze stresu psychicznego,
 - szkolenie dla nauczycieli na temat wczesnego rozpoznawania w wypowiedziach i zachowaniu niewerbalnym ucznia sygnałów ostrzegających o samobójstwie,
 - zapewnienie pomocy w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,
 - systematyczne reagowanie na przypadki wagarowania i zapobieganie im,
 - przeprowadzanie programów profilaktycznych dotyczących: zapobiegania agresji i uzależnieniom, wzmacniania poczucia własnej wartości, uczenie komunikowania uczuć i emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących, umiejętnego funkcjonowania w grupie rówieśniczej.

12. Procedury interwencji kryzysowej w szkole w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią

- Dyrektor szkoły w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły:
 - Niezwłocznie wzywa służby medyczne i policję, rodziców, organy nadzoru pedagogicznego.
 - Organizuje i udziela pomocy wezwanym służbom w przypadku ich działań oraz rodzicom dziecka.
 - Podjmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu.
 - Organizuje pomoc psychologiczną dla uczniów i nauczycieli.
- Dyrektor szkoły w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:
 - Powiadamia nadzór pedagogiczny.
 - Organizuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.
 - Informuje rodziców gdzie mogą uzyskać wsparcie psychologiczne.

13. Postępowanie w przypadku wystąpienia pedofilii w szkole

W przypadku pojawienia się na terenie szkoły osób, które psychicznie lub fizycznie molestują dzieci, nakłaniają do je do czynności seksualnych, należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniom.

- 13.1 W pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
- 13.2 W przypadku potwierdzenia informacji o pojawieniu się osób obcych, zaczepiających uczniów i psychicznie lub fizycznie molestujących dzieci, nakłaniających do je do czynności seksualnych, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji.
 - a. Następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu.
 - b. Wychowawcy klas oraz pedagodzy/psychodzy szkolni winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazywania informacji pracownikom szkoły o osobach,
- 13.3 W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
 - a. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
 - b. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia).
 - c. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
- 13.4 Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa szkolnego/pedagoga szkolnego oraz przy wsparciu placówek pozaszkolnych (np. Poradnia Rodzinna) w celu zapewnienia dalszej opieki na uczennicą/ucznem.

Podstawy prawne uruchomienia procedury : Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b;

14. Postępowanie w przypadku rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia

Jeśli zaistnieje zagrożenie wewnętrzne związane z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym konieczne jest natychmiastowe powzięcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniom.

- 14.1 W przypadku uzyskania przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę, informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia materiałów pornograficznych w szkole (np. Internet, gazetki, zdjęcia, i in.), należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz ewentualnie administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
- 14.2 W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych

konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.

- 14.3 Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- 14.4 Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.
- 14.5 Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne.
- 14.6 Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
- 14.7 Jeżeli zachowania danego ucznia dotyczące rozpowszechniania pornografii zdarzają się po raz kolejny, należy powiadomić policję o znamionach demoralizacji.

15. Postępowanie w przypadku prostytucji uczniów.

- 15.1 W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania z tym związane, należy powiadomić dyrektora i wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- 15.2 Dyrektor oraz wychowawca powinni przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej należy objąć ucznia opieką psychologa/pedagoga oraz zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki w celu konsultacji i ewentualnie psychoterapii.
- 15.3 Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- 15.4 W sytuacji, gdy szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

16. Postępowanie w przypadku niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.

- 16.1 Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien powiadomić wychowawcę klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.

- 16.2 W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach.
- 16.3 Wychowawca wspólnie z pedagogiem/ psychologiem szkolnym przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim oraz ustalając z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.
- 16.4 W sytuacji, kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję –wydział ds. nieletnich.
- 16.5 Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Z całego zdarzenia sporządzana jest możliwie dokładna notatka.

ROZDZIAŁ V

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego

1. Procedury reagowania w szkole w sytuacji cyberprzemocy

- 1.1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela, innego pracownika szkoły, koleżanki lub kolegi na terenie szkoły poprzez fotografowanie, nagrywanie bez ich wiedzy i zgody, o zaistniałej sytuacji powiadamia się wychowawcę, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
- 1.2. Dyrektor i pedagog/psycholog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie. Ustalają okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków, z którymi przeprowadzone są rozmowy.
- 1.3. Dyrektor szkoły w obecności pedagoga szkolnego i rodziców lub prawnych opiekunów przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem oraz w przypadku rażącego naruszenia godności udziela uczniowi nagany z jednoczesnym obniżeniem oceny z zachowania
- 1.4. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone (o ile to możliwe):
 - Telefon komórkowy – zapisanie w pamięci telefonu,
 - Komunikatory – skopiowanie rozmowy, zapisanie, wydrukowanie.
 - Strony serwisów społecznościowych, www – wklejenie w dokument.
 - Czat – wklejenie dokumentu.
 - E-mail – wydrukowanie wiadomości.
 - Inne dowody, które mogą świadczyć o cyberprzemocy.

1.5. Procedury reagowania wobec **sprawcy**:

- a. W przypadku, gdy sprawca jest nieznany dyrektor szkoły powiadamia policję.
- b. W przypadku, gdy sprawcą jest uczeń szkoły, wobec ucznia stosuje się konsekwencje regulaminowe (ocena z zachowania, podpisanie kontraktu).
- c. W trakcie rozmowy z pedagogiem/psychologiem ważnym elementem jest określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy;
- d. Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy;

1.6. Procedury reagowania wobec **ofiary** i świadków cyberprzemocy.

- a. Wychowawca w obecności pedagoga/psychologa szkolnego rozmawia z uczniem, udziela wsparcia, porady.
- b. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o zdarzeniu– informuje o działaniach szkoły.
- c. Szkoła zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną poszkodowanemu uczniowi.
- d. Wszelkie działania mające na celu wyjaśnienie zdarzenia powinny zapewniać anonimowość świadkom.

1.7. Sporządzenie dokumentacji z zajścia:

- Ze zdarzenia sporządza się notatkę służbową w której zawarta jest informacja dotycząca sprawcy, poszkodowanego, rozmowy z rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
- Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.

2. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.

2.1. W przypadku pozyskania przez szkołę informacji o dostępie uczniów do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych (pornografia, treści obrazujące przemoc i promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawoływanie do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych) należy:

- a. zabezpieczyć (o ile to możliwe) dowody w formie elektronicznej,
- b. zawiadomić administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu,
- c. zawiadomić rodziców o zdarzeniu,
- d. w przypadku rozpowszechniania treści nielegalnych należy złożyć zawiadomienie o zdarzeniu na Policję,
- e. uczniów mających kontakt z treściami szkodliwymi należy otoczyć opieką wychowawczą (uświadomienie szkodliwości, zagrożeń i skutków prawnych).

2.2. W przypadku pozyskania przez szkołę informacji o nadmiernym korzystaniu przez ucznia z Internetu należy :

- a. zawiadomić rodziców/opiekunów prawnych o problemach dziecka i omówić z nimi możliwe rozwiązania,
- b. otoczyć ucznia indywidualną opieką przez pedagoga/psychologa szkolnego,
- c. w klasie, w której odnotowano przypadki uzależnień od Internetu należy przeprowadzić pogadanki o szkodliwości i konsekwencjach nadmiernego korzystania z sieci,

- d. w przypadku zdiagnozowania przez psychologa zaawansowanego uzależnienia od korzystania z zasobów Internetu dziecko powinno zostać skierowane przez szkołę, w bliskiej współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej oferującej program terapeutyczny z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.
- 2.3. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie: zagrożenie obejmuje kontakty osób dorosłych z małoletnimi w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych) należy:
- a. (o ile to możliwe) zabezpieczyć w formie elektronicznej dowody ,
 - b. bezzwłocznie zawiadomić policję o wystąpieniu zdarzenia,
 - c. zawiadomić rodziców i dyrektora szkoły,
 - d. otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną ucznia, bądź uczniów.
- 2.4. Prowokacyjne zachowania i aktywność o charakterze seksualnym przesyłane drogą elektroniczną.
- Prowokacyjne zachowania - seksting to przysyłanie drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub publikowanie np. w portalach (społecznościowych) prywatnych treści, głównie zdjęć, o kontekście seksualnym, erotycznym i intymnym.*
- a. W przypadku zgłoszenia powyższego zdarzenia należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej.
 - b. O zdarzeniu zostaje poinformowany dyrektor szkoły, który zawiadamia rodziców sprawcy i ofiary.
 - c. Ze sprawcą czynu dyrektor przeprowadza rozmowę wychowawczą, a pedagog/psycholog szkolny podejmuje działania zmierzające do uświadomienia przyczyn i konsekwencji danych zachowań.
 - d. Ofiara czynu zostaje objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną, a w razie potrzeby skierowana do specjalistycznej placówki w celu pomocy psychoterapeutycznej.
 - e. W przypadku materiałów o charakterze pornograficznym należy sprawę zgłosić na Policję.
- 2.5. Wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny w każdym stwierdzonym przypadku wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania niebezpieczeństw, jakie niosą powyższe zachowania.